

Catalonia és fruit d'una feliç col.laboració editorial i un encaix que ajusta l'especulació del discurs i la poesia de la imatge. D'una banda, el lector hi pot seguir els camins oberts pel text de Joan M. Pujals, Presència de Catalunya, i de l'altre, el treball fotogràfic de Xavier Miserachs i Ramon Manent entestats a captar la màgia de l'instant únic i a trobar la gràcia d'aquells detalls que només l'ull de la càmera i la sensibilitat de l'artista saben despertar de la mandra geològica on dormen la geografia i la història.

El text de Joan M. Pujals és un assaig de síntesi que presenta els components essencials de Catalunya sota el prisma d'un joc de miralls complementaris. Com en una cruïlla de camins, al nus de l'assaig hi arriben, per un costat, elements pouats de la història i, d'un altre, la revisitació de clàssics fonamentals de la literatura catalana: de Ramon Llull a Verdaguer, d'Ausiàs March a Maragall i de Tirant lo Blanc a Marià Manent. Per una altra via, hi arriba una lectura suggerent dels colors, símbols i formes d'artistes plàstics catalans -Gaudí, Miró, Tàpies...- que són, alhora, noms i referències cabdals de l'art universal contemporani. I tot plegat, encara, a la vora d'una darrera drecera que sistematitza un conjunt de préstecs i usos de la cultura occidental fills legítims del geni català.

La successió de les coordenades esmentades, com els camins diversos de la Rosa dels Vents, conflueixen en el nucli especulatiu de la densa cultura de l'autor. Amb la particularitat, però, que l'estil àgil de Joan M. Pujals dóna un to de lectura plaent, carregada a estones d'alenada poètica, a la densitat de la prosa d'assaig. Un llibre, doncs, que cal situar en una línia de continuïtat d'obres tan emblemàtiques com Les formes de vida catalanes (1944), de Josep Ferrater Mora, Notícia de Catalunya (1960), de Jaume Vicens Vives, Què cal saber de Catalunya?

(1968) de Ferran Soldevila o reflexions com les de "Gaziel", Quina mena de gent som?